

TWEEDE JAARGANG / DECEMBER 2019

NUMMER

5

CKC DRENTHE IN BEELD

THEMA: LERENDE ORGANISATIE

Gezond en met plezier werken in een lerende organisatie

Leren in ateliers op De Marke in Gieten

Samen veilig talent ontwikkelen met plezier op de MAS

Vangnet voor startende leerkrachten

Werken aan leesproblemen met Bouw! op SBO De Boei

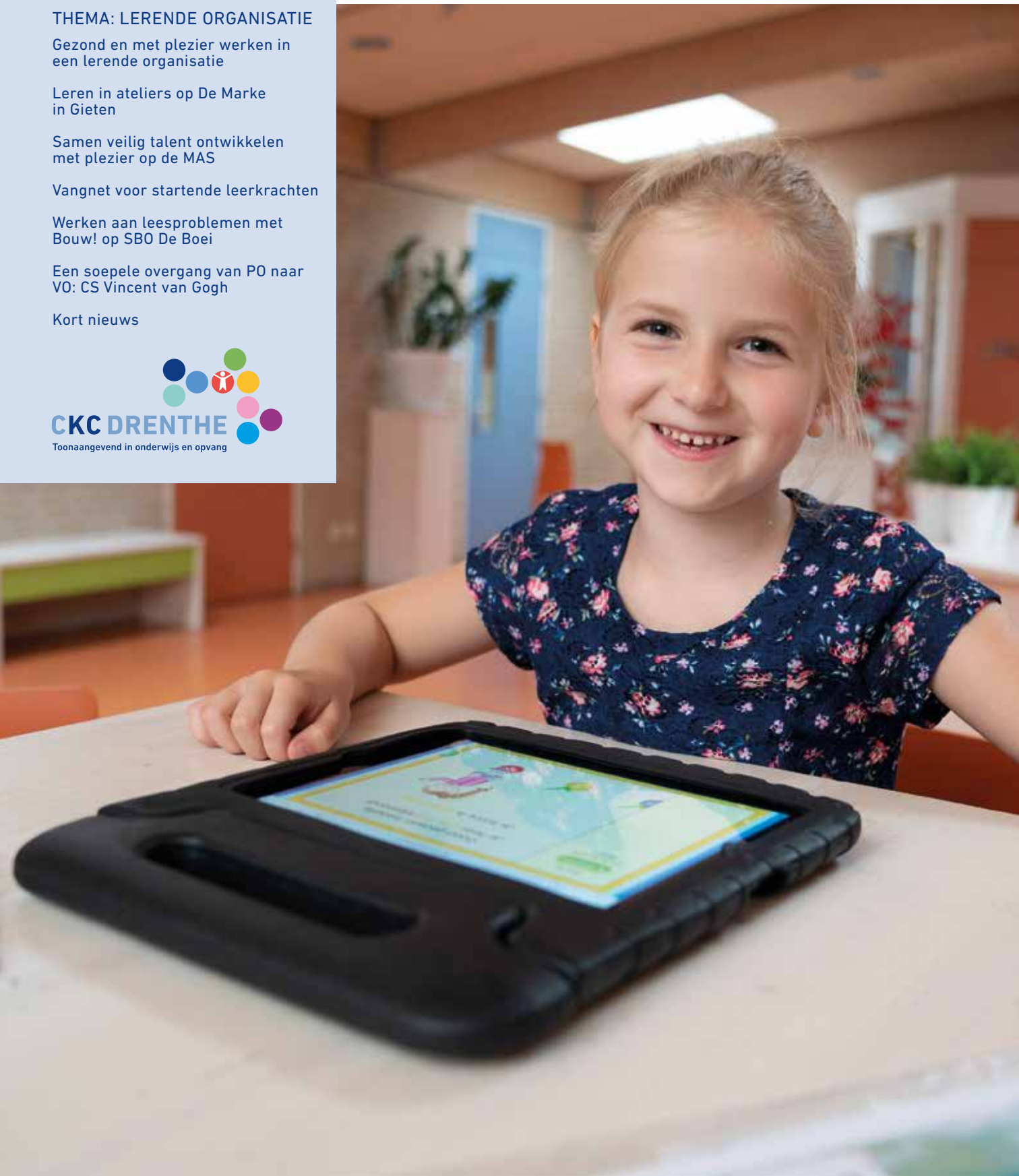
Een soepele overgang van PO naar VO: CS Vincent van Gogh

Kort nieuws

CKC DRENTHE

Toonaangevend in onderwijs en opvang

VOOR- WOORD

Voor u ligt een nieuwe CKC Drenthe in beeld met een heel mooi thema: de lerende organisatie. Eenderde van de bedrijven verdwijnt binnen 15 jaar en de gemiddelde levensduur van een bedrijf is 40 jaar. Wat is het dan toch fijn te mogen werken in een organisatie die al bijna 160 jaar christelijk onderwijs verzorgt. Met recht een lerende organisatie waar met alle betrokkenen een visie is gecreëerd: 'Jij wordt gezien'. Vanuit gezamenlijke betrokkenheid werken we structureel aan ons onderwijs, onze opvang en de eigen ontwikkeling van medewerkers.

Een lerende organisatie als CKC Drenthe zal altijd veranderingen blijven inzetten om samen de beste resultaten te behalen. Waar staan we voor en wat willen we bereiken? We kijken regelmatig naar onze waarden en strategische doelen, omdat we flexibel willen en moeten zijn. De samenleving waarin we leven verandert ook steeds. Met elkaar blijven we in gesprek en durven we kwetsbaar te zijn, zodat we in elk team in een vertrouwde omgeving het beste uit onszelf en de kinderen halen.

De laatste tijd werken we steeds meer aan persoonlijk meesterschap. De leerkracht, de pedagogisch medewerker en alle andere medewerkers zijn eigenaar van het beroep waarvoor ze zijn opgeleid, zoals dat dan heet. Veranderen betekent ook dat we steeds meer het vertrouwde lesprogramma opzij zetten, door het werk anders te organiseren. Deze veranderingen kosten lef, tijd, uithoudingsvermogen en veel vertrouwen.

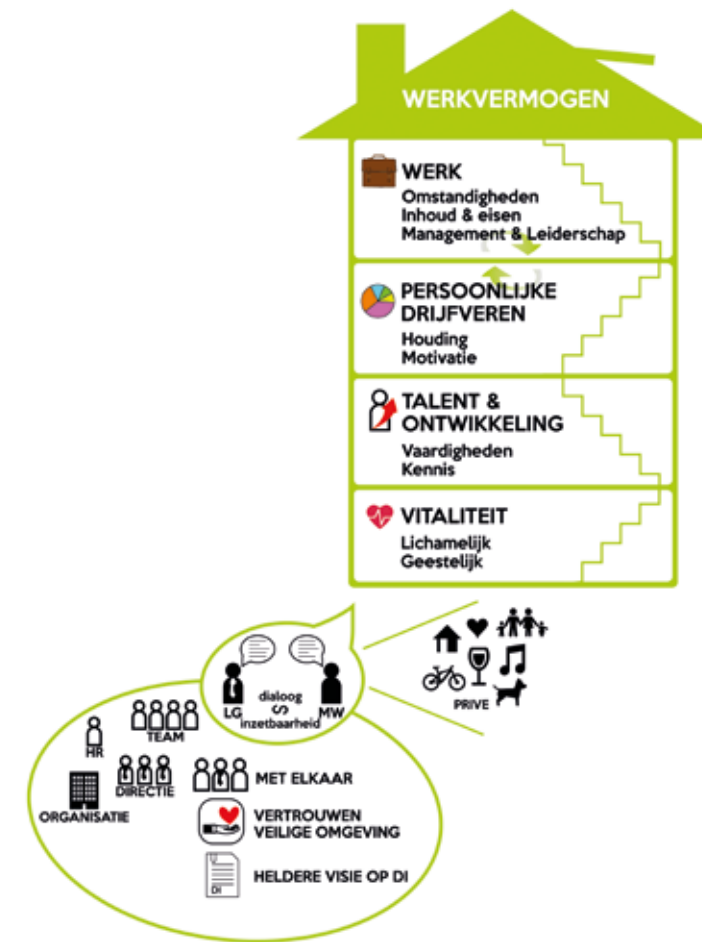
Als bestuurder vind ik het fantastisch dat op al onze locaties zichtbaar is dat wij een lerende organisatie zijn. En daarbij hebben we ook de inzet van onze ouders nodig. U kunt ons vanuit uw eigen thuis- of werksituatie helpen en stimuleren, en dat doet u dan ook volop. Daarvoor kunnen we niet genoeg dankjewel zeggen.

Een hartelijke groet,
Albert Velthuis
CKC Drenthe

GEZOND EN MET PLEZIER WERKEN IN EEN LERENDE ORGANISATIE

Bij duurzame inzetbaarheid van mensen wordt al snel gedacht aan gezondheid. Maar duurzame inzetbaarheid is veel breder dan dat. Mensen worden gelukkiger en werken met meer plezier als ze in hun werk hun talenten en competenties aanspreken. Met een beproefde methode uit Finland, het Huis van Werkvermogen, werkt CKC Drenthe vanaf dit schooljaar aan duurzame inzetbaarheid. Jacqueline Mulder, adviseur P&O van CKC Drenthe, legt uit.

“Zoals in de afbeelding is te zien, bestaat het Huis van Werkvermogen uit verschillende verdiepingen”, vertelt Jacqueline. “Deze verdiepingen hebben allemaal met elkaar te maken en bepalen gezamenlijk hoe het er op de bovenste verdieping, het werkvermogen, uit ziet. Het begint allemaal op de begane grond met een goede gezondheid, zowel mentaal als fysiek. Dit is de basis voor iedere werknemer om goed te kunnen functioneren. Op de tweede verdieping vinden we competenties. Iedere werknemer moet uiteraard over de juiste vaardigheden en kennis beschikken om het werk goed uit te kunnen voeren. Maar het is minstens zo belangrijk dat mensen hun competenties ook goed in kunnen zetten en dat ze worden uitgedaagd om ze verder te ontwikkelen. Op de derde verdieping gaat het om normen en waarden. Mensen kunnen goed zijn in hun werk, maar vinden ze dat werk wel leuk? Wat vinden ze zelf belangrijk en zijn ze intrinsiek gemotiveerd? Op de vierde verdieping staat de werkomgeving centraal. Belangrijke zaken hierbij zijn de betrokkenheid

van het team en de rol van de leidinggevende. Al deze factoren samen bepalen uiteindelijk het werkvermogen van de professional.”

Nulmeting

“Om te komen tot een eigen CKC Drenthe Huis van Werkvermogen, zijn we dit schooljaar begonnen met het uitzetten van een vragenlijst onder al onze medewerkers. In deze vragenlijst wordt ingegaan op alle aspecten van duurzame inzetbaarheid, oftewel de verdiepingen van het Huis van Werkvermogen. Dat levert straks een beeld op van hoe het gemiddeld gesteld is met het werkvermogen op de verschillende kindcentra en in heel CKC Drenthe. Op basis van deze nulmeting kunnen we gericht aan de slag met punten die we als organisatie in het algemeen, en als kindcentra in het bijzonder, belangrijk vinden, met als doel de duurzame inzetbaarheid van onze mensen te vergroten.”

Wat doen we onder andere al aan duurzame inzetbaarheid binnen CKC Drenthe?

• GEZONDHEID

Preventief wordt er in de teams besproken hoe de taken verdeeld worden en hoe werkdruk binnen de perken blijft. Dit gebeurt door vast te stellen wat er nodig is voor goed onderwijs en goede opvang, maar óók wat er geschrapt kan worden. Ieder kindcentrum zet daarnaast de werkdrummiddelen in voor bijvoorbeeld groepsverkleining, extra leerkrachten of onderwijsassistenten. Kindcentra die dit willen, krijgen om de week fruit. Curatief bieden we consulten met de bedrijfsarts en begeleidingstrajecten aan.

• COMPETENTIES

In de CKC Academie en de CKC Café's werken we aan onze professionalisering. Ook kunnen onze medewerkers gebruik maken van e-learning modules. We scholen directeuren in het observeren in de groep, zodat zij gerichte feedback kunnen geven aan de professionals. In de opvang is er extra ondersteuning door pedagogische coaches. Voor startende leerkrachten bieden we scholing aan in het kader van het traject start-basis-vakbekwaam. Daarover staat een mooie bijdrage in deze editie van CKC Drenthe in beeld.

• NORMEN EN WAARDEN

Onze organisatievisie 'Jij wordt gezien' vertelt vanuit welke waarden we willen werken. Ieder kindcentrum heeft deze visie nader uitgewerkt. Om in kaart te brengen wat de talenten van medewerkers zijn, wat ze belangrijk vinden (hun waarden) en waar ze zich graag in willen ontwikkelen, gebruiken we het instrument FITCH. Ook bieden we loopbaanoriëntatietrajecten aan om mensen inzicht te geven in hun mogelijkheden. De bijdrage over het werken met ateliers op De Marke in Gieten en het artikel over Bouw! laten heel mooi zien hoe ons onderwijs verbetert, als mensen intrinsiek gemotiveerd zijn en werken aan zaken die zijzelf belangrijk vinden.

• WERK

Het leiderschap van onze directeuren op de kindcentra is heel bepalend voor hoe medewerkers hun werkomgeving ervaren. Vanuit het bestuurskantoor worden zij ondersteund. Met elkaar maak je de organisatie en ieders inbreng draagt daaraan bij. Het artikel over de Menso Alting School in Paterswolde toont aan hoe belangrijk het is om team (en ouders) te betrekken bij belangrijke ontwikkelingen op een kindcentrum, met uiteindelijk een fantastisch resultaat.

pagina 4

pagina 6

pagina 8

pagina 9

pagina 10

GIETEN

DE
MARKE

LEREN IN ATELIEREN OP DE MARKE

Inmiddels al voor het vijfde schooljaar krijgen de kinderen van groep 3 tot en met 8 op De Marke in Gieten les in ateliers. Er is een reken-, taal- en leesatelier. Directeur Anneke Lanjouw en leerkracht Hilda Karsijns over de voordelen van werken in ateliers.

Na de start van de dag in de eigen groep gaan de kinderen om 9.00 uur aan de slag in het eerste atelier. Dit kan het reken-, taal- of leesatelier zijn. "De kinderen zitten geclusterd op niveau in het atelier en krijgen les van dezelfde leerkracht", vertelt Anneke. "Hilda is rekencoördinator en geeft dus aan alle leerlingen van groep 3 tot en met 8 rekenles. We werken groepsdoorbekend in de ateliers. Als een leerling uit groep 4 bijvoorbeeld moeite heeft met rekenen, kan hij aansluiten bij het cluster groep 3. Een leerling uit groep 6 die heel goed is in taal, kan meedoen met groep 7." "Op deze manier kunnen we veel beter aanslui-

ten bij het individuele kind", vult Hilda aan. "Bovendien zien we dat leerlingen zich hier minder in een hokje geplaatst voelen. Het is heel normaal dat je in allerlei verschillende niveaugroepjes werkt." 's Middags hebben de leerlingen in hun eigen groep les. Anneke:

"VOOR ONZE LEERLINGEN IS HET HEEL NORMAAL DAT JE IN ALLERLEI VERSCHILLENDE NIVEAUGROEPJES WERKT."

"Dan krijgen ze vakken als Engels, wereldoriëntatie en godsdienst van de groepsleerkracht. Zo is Hilda naast rekencoördinator ook leerkracht van groep 6/7/8."

Doorgaande leerlijn

Hilda vindt het een groot voordeel dat zij alle rekenlessen op De Marke verzorgt. "Ik kan goed inspelen op de doorgaande leerlijn van groep 3 tot en met 8. Ik weet precies wat leerlingen in de hogere groepen moeten weten en kan daardoor veel beter bepalen wat echt belangrijk is. Ik ken de leerlingen natuurlijk ook heel goed. Ik weet waar leerlingen moeite mee hebben of juist

heel goed in zijn." Anneke: "Daar komt bij dat we niets meer hoeven over te dragen op lees-, reken- of taalgebied als kinderen overgaan naar de volgende groep."

Sterke combinatie met daltononderwijs

Het werken in ateliers is een onderdeel van de Onderwijs voor een Nieuwe Tijd-scholen die Maurice de Hond destijds heeft gelanceerd. "Bepaalde onderdelen uit dat concept spraken ons aan", vertelt Hilda. "Met name de ateliers vonden we passen bij ons daltononderwijs en dat blijkt in de praktijk ook heel goed samen te gaan." "Reflecteren op de les is een belangrijk daltonprincipe", vertelt Anneke. "We vinden het belangrijk dat leerlingen goed zicht hebben op hun ontwikkeling. Dit jaar zetten we bijvoorbeeld extra in op leerkracht-kindgesprekken, waarin leerkrachten in een individueel

gesprek met leerlingen praten over talenten of dingen die juist lastig zijn." Hilda: "Binnen het atelier is veel ruimte voor reflectie, ook omdat ik de kinderen op rekengebied zoveel jaren blijf volgen. Dat maakt de combinatie met dalton ijzersterk."

"BINNEN HET ATELIER IS VEEL RUIMTE VOOR REFLECTIE. DAT MAAKT DE COMBINATIE MET DALTON IJZERSTERK."

WERK IN UITVOERING

Als vakspecialist op het gebied van rekenen zat Hilda vorig jaar in de CKC-werkgroep Werk in uitvoering. Deze werkgroep deed (in samenwerking met de Pabo) onderzoek naar de vraag waarom veel leerlingen in groep 4 bij rekenen moeite hebben met automatiseren (denk bijvoorbeeld aan het opsommen van de rekenafels). Hilda: "Belangrijke conclusie was dat we leerlingen langer moeten laten oefenen met sommen die vanuit een reële situatie werken (bijvoorbeeld 8 gebakjes bij 7 gebakjes optellen). We gaan te snel over op kale sommen (8 + 7). Het werken in ateliers biedt mij een prachtige kans om dit toe te passen en te monitoren wat het effect ervan is in de hogere groepen."

DE
MASPATERS-
WOLDE

SAMEN VEILIG TALENT ONTWIKKELEN MET PLEZIER OP DE MAS

Dit schooljaar is de Menso Alting School (de MAS, zoals de school vooral bekend is) in Paterswolde kindcentrum geworden. Naast onderwijs biedt de MAS nu ook peuter-, voorschoolse, tussentijdse en buitenschoolse opvang aan. Een leerzaam, maar mooi traject voor alle betrokkenen. In gesprek met directeur Menno Luiks.

“Kindcentrum worden is een groei-proces waar je met z’n allen in zit”, vertelt Menno. “Voordat we de knoop doorhakten moesten de nodige noten gekraakt worden. Onze school barstte destijds uit z’n voegen, dus hoe moest de kinderopvang daarin een plek krijgen? Hoe zouden onze leerlingen het vinden om na schooltijd in hetzelfde gebouw buitenschoolse opvang te hebben? Hoe kijken ouders er tegenaan? Vanaf het begin hebben we ervoor gekozen om alle betrokken partijen goed mee te nemen.

Zo overlegden we bijvoorbeeld iedere zes weken met onze klankbordgroep van ouders en leerkrachten, en met onze leerlingenraad. Ook kinderopvangorganisatie SKID en CKC Drenthe Kinderopvang werden er goed bij betrokken.” Al jaren werkt de MAS vanuit de kernwoorden samen, veilig, talent ontwikkelen, met plezier. “Deze boden een prachtige kapstok om onze ontwikkeling tot kindcentrum aan op te hangen. Iedere stap die we zetten, hebben we hieraan getoetst.”

MiniMAS en BuitenMAS

“Toen besloten was dat er een extra gebouw bij de school zou komen, de MiniMAS, ging de ontwikkeling snel. We konden als team concrete plannen maken en deze laten zien. Daardoor konden we goed uitleggen hoe we de dingen zouden gaan aanpakken. Naast de MiniMAS konden we bijvoorbeeld de aparte ruimte voor de oudere kinderen die naar de buitenschoolse opvang gaan behouden: de BuitenMAS. Zo werd het voor alle partijen ineens concreet.” Direct

“WAAR MOGELIJK ZOEKEN WE DE VERBINDING TUSSEN ONDERWIJS EN OPVANG. ONZE PEUTERS SPELEN BIJVOORBEELD GEREGLD MET ONZE KLEUTERS.”

na de meivakantie werden de pedagogisch medewerkers door kinderopvangorganisatie SKID ingelicht. Op de MAS organiseerden het team en CKC Drenthe Kinderopvang samen een ouderavond om alle ouders in te lichten. “In de zomervakantie is door de pm’ers en de kwartiermaaksters van CKC Drenthe Kinderopvang keihard gewerkt om de ruimtes voor de kinderopvang gezellig in te richten. Zo konden we afgelopen augustus met z’n allen van start.” Die eerste dag was wel spannend, herinnert Menno zich. “Je wilt natuurlijk dat het vlekkeloos verloopt. Gelukkig was dat ook zo.”

Spetterende opening

Op 16 oktober werd de MiniMAS feestelijk geopend en daarmee was het kindcentrum ‘echt’ officieel. “We wilden er een speciaal moment van maken. Ook om te benadrukken en te vieren dat we nu als onderwijs en kinderopvang echt samen zijn.” De leerlingenraad was, samen met het team en de ouderraad, verantwoordelijk voor de organisatie van de opening. “Wij vinden het op de MAS belangrijk dat kinderen in het algemeen en de leerlingenraad in het bijzonder meedenken met wat er op school gebeurt, maar ook dat ze leren organiseren. Zo’n opening was natuurlijk ontzettend spannend, maar ze vonden het fantastisch om aan mee te werken.” De leerlingenraad ontving onder meer de genodigden, waaronder de wethouder en CKC-bestuurder Albert Velthuis. Ook presenteerde de leerlingenraad het

programma, met feestelijke ingrediënten als een leerlingenrap en een optreden van Massie en Mini-Massie, de mascottes van de MAS.

Steeds meer samen

“De samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang ging gelukkig door inzet van alle partijen vanaf het begin goed”, vertelt Menno. “We hadden direct al het gevoel dat we met z’n allen één team vormen.” Ook met de kinderen verliep het heel natuurlijk. “Waar mogelijk zoeken we de verbinding. Onze peuters spelen bijvoorbeeld geregeld met onze kleuters.” Er waren van tevoren duidelijke afspraken gemaakt over het delen van de gebouwen. “Toch was dat in het begin nog wel even iets om aan te denken. Het onderwijsplein wordt na schooltijd

bijvoorbeeld gebruikt voor de buitenschoolse opvang. School en opvang moeten er beiden voor zorgen dat het leerplein bij de overdracht netjes is. Verder houden we het waar mogelijk eenvoudig. Zo maken opvang en school beiden gebruik van de creamaterialen.”

Nieuwe dimensie

Menno kijkt tevreden terug op het proces om te komen tot een kindcentrum. “We hebben het echt samen gedaan.” Merkbaar is dat de lijnen tussen opvang en onderwijs korter zijn geworden. Ouders vinden het prettig dat ze in één gebouw terecht kunnen. “We hebben er met de peuters een hele nieuwe dimensie bijgekregen”, zegt Menno tot slot. “Wij ervaren dat als een mooie welkome aanvulling!”

MASSIE EN MINI-MASSIE

Vier jaar geleden introduceerde de MAS mascotte Massie, een groot konijn. Massie was direct een graag geziene gast bij allerlei activiteiten. Natuurlijk mocht Massie ook niet ontbreken bij de opening van de MiniMAS. Tot grote verrassing van de kinderen nam Massie ook nog iemand mee: Mini-Massie! Dit vrolijke duo zien we ongetwijfeld nog vaak terug op de MAS.

VANGNET VOOR STARTENDE LEERKRACHTEN

Het is best spannend om als kersverse leerkracht voor de klas te gaan staan. In de dagelijkse praktijk van het lesgeven loop je tegen dingen aan, waar de Pabo je niet op kan voorbereiden. Daarom biedt CKC Drenthe, vanuit het traject start-basis-vakbekwaam, workshops aan voor leerkrachten gericht op de praktijk. In gesprek met **Marlies Bisschop**, coördinator van de workshops en coach voor startende leerkrachten, en **Caroline Manschot**, startende leerkracht op De Kloostertuin in Assen.

VRIES

DE
HOLTEN-
HOEK

“De kracht van deze workshops zit in het van elkaar leren”, zegt Marlies. “Vaak lopen startende leerkrachten tegen dezelfde zaken aan. Het is heel fijn om daar met elkaar over te sparren en elkaar verder te helpen.” Caroline bevestigt dat. “Het is ook prettig dat deze workshops voor alle leerkrachten toegankelijk zijn. Er doen ook ervaren collega’s mee, bijvoorbeeld om hun kennis over een bepaald onderwerp weer wat op te frissen of om zich te blijven ontwikkelen. Zij hebben natuurlijk de nodige tips voor ons.” Iedere workshop begint met theorie. In het tweede deel staat de vertaling naar de eigen praktijk centraal, waarin verschillende werkvormen worden gebruikt. In dit gedeelte is er veel ruimte voor eigen inbreng van de leerkrachten. Marlies: “Wat ik heel mooi vind is dat collega’s niet alleen bij de workshops aanschuiven om zelf bij te leren, maar ook om de opgedane kennis te delen met hun team op school. Zo bereiken we nog meer leerkrachten.”

Coach voor starters

Dat je als beginnende leerkracht in het diepe kan worden gegooid, heeft Caroline vorig jaar ervaren. “Ik verving de leerkracht van groep 8 van

de Leonardo-afdeling op De Kloostertuin toen ik net klaar was met de Pabo. Het is een uitdaging om met een doelgroep als hoogbegaafde leerlingen te beginnen. Daarbij kwamen ook nog de VO-verwijzingen en de eindmusical. Gelukkig had ik hier fijne collega’s om mee te sparren, maar er kwam veel op me af.” Caroline kreeg steun van Marlies, die coach is voor startende leerkrachten binnen CKC Drenthe. Het is prettig dat er zo’n vangnet is. “Het is erg belangrijk om beginnende leerkrachten te blijven begeleiden”, zegt Marlies. “Ook al doen ze het goed, zoals Caroline. Het zorgt ervoor dat je je gezien en gehoord voelt.”

Inspringen op individuele behoeftes

In de oorspronkelijke opzet van de workshops konden leerkrachten zelf onderwerpen aandragen. Het bleek echter al snel dat dezelfde thema’s steeds weer naar voren kwamen. Inmiddels zijn er daarom vaste onderwerpen, zoals oudergesprekken, gedrag en groepsvorming, en lesovergangen en leertijd. “Het voorbeeld van Caroline laat wel zien dat leerkrachten soms behoefte kunnen hebben aan iets anders”, zegt Marlies. “Een workshop over

hoogbegaafdheid was voor mij inderdaad heel welkom geweest”, beaamt Caroline. Misschien vormen losse modules waarop leerkrachten kunnen intekenen een mooie aanvulling. Marlies gaat er over nadenken!

TRAJECT START-BASIS-VAKBEKWAME LEERKRACHTEN

Van beginnende leerkrachten wordt verwacht dat zij zich binnen 7 jaar ontwikkelen van start- naar basis- en uiteindelijk vakbekwaam. Ieder stadium heeft eigen criteria waaraan de leerkracht moet voldoen. Toetsing vindt plaats door observaties in de klas van de eigen directeur en aan het eind van het traject van een directeur van een andere CKC-school. Ook moet de leerkracht diverse verplichte cursussen volgen. Wat lang niet alle leerkrachten weten is dat het traject naar basis- en vakbekwaam ook versneld mag worden gedaan. Dit zorgt er niet alleen voor dat je je sneller ontwikkelt tot een vakbekwame docent (wat het onderwijs ten goede komt). Ook kom je in een hogere salarisschaal.

WERKEN AAN LEESPROBLEMEN MET BOUW!

Bouw! is een computergestuurd programma waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen voorkomen kunnen worden. **Viola Woltjer**, leerkracht en taalcoördinator op SBO De Boei in Assen, deed in het kader van haar masteropleiding Taal en dyslexiespecialist onderzoek naar hoe je dit programma kunt inzetten in het speciaal onderwijs. Omdat veel scholen van CKC Drenthe met het programma werken, of willen gaan werken, vertelt ze over haar bevindingen.

SBO
DE BOEI

ASSEN

Waarom hebben jullie op SBO De Boei voor Bouw! gekozen?

“Uit de cijfers van ons leerlingvolgsysteem blijkt dat een groeiend aantal leerlingen binnen onze school een matige tot ernstige taalachterstand heeft. In de overdrachtsformulieren vanuit andere onderwijsvormen staat vaak vermeld dat kinderen moeite hebben met het automatiseren van letters en dat ze baat hebben bij veel herhaling. Als kinderen in groep 5/6 nog steeds niet vlot kunnen lezen, en dat zie je ook bij ons op school, kunnen ze hun aandacht niet volledig op de inhoud van de tekst richten en nemen achterstanden alleen maar toe. Preventieve interventies bij risicoleerlingen kunnen dit voorkomen.”

WAT IS BOUW!?

Bouw! is een computergestuurd interventieprogramma waarmee je leesproblemen bij risicoleerlingen kunt voorkomen. Met het programma leren kinderen op een speelse manier de letters automatiseren. Deze worden zowel auditief als visueel aangeboden. Het programma wordt ingezet in de groepen 2 t/m 4.

Wat zijn risicoleerlingen?

“Dit zijn onder andere kinderen waarvan de ouders dyslexie hebben. Zij hebben een grote kans om het ook te krijgen. Natuurlijk moeten we wel kenmerken van dyslexie zien voordat we ze met Bouw! laten werken. Verder zijn kinderen die opgroeien in een gezin met een andere thuistaal risicoleerling.”

Hoe zag het onderzoek eruit?

“Ik heb allereerst theoretisch onderzoek gedaan naar de succesfactoren van Bouw!. Daarna heb ik de scholen van CKC Drenthe gevraagd hoe zij met Bouw! werken. Op basis van deze informatie heb ik bepaald hoe we het voor SBO De Boei zouden gaan neerzetten. Ik heb het team geïnformeerd en daarna een pilot met zes leerlingen opgezet om het uit te proberen. Tijdens de pilot heb ik de kinderen geobserveerd en gevraagd naar wat ze ervan vonden. Motivatie is een belangrijke succesfactor.”

Hoe heb je Bouw! neergezet?

“De kinderen werken drie keer twintig minuten per week met Bouw!, twee keer op school en een keer thuis. Op school worden ze begeleid door een onderwijsassistent of een vrijwillige ouder. Thuis worden ze

begeleid door de eigen ouder. Het is belangrijk dat de begeleider een goede band met het kind opbouwt. Dat werkt motiverend. We hebben daarom afgesproken dat tutores aan het begin en aan het einde van de les vijf minuten extra de tijd nemen om even met het kind te praten. We maken gebruik van tablets, omdat dit voor kinderen motiverender en gebruiksvriendelijker werkt dan de computer. De onderwijsassistenten nemen de toetsen af. Dat vinden ze leuk om te doen, omdat ze resultaat zien van hun werk.”

Wat waren je bevindingen?

“Dat Bouw! heel geschikt is voor onze doelgroep en de manier waarop we het hebben neergezet goed werkt. Tijdens de pilot gaven kinderen aan dat ze het leuk vinden om Bouw! te doen en dat ze graag vaker willen oefenen. Dit bleek ook uit de observaties. Het kan natuurlijk voorkomen dat een kind een keer minder gemotiveerd is. Daar moet je dan iets op verzinnen. Een collegaschool kwam met de tip om tijdens de vijftigste les een Bouw!-feestje te organiseren. De tutor kan dan samen met het kind iets leuks gaan doen. Een kopje thee drinken bijvoorbeeld.”

Omdat CKC Drenthé hecht aan een goede samenwerking tussen christelijk basis- en voortgezet onderwijs, geven we in CKC in beeld VO-scholen de ruimte zich te presenteren en hun visie op een soepele overgang van PO naar VO te geven. In deze editie CS Vincent van Gogh.

LEREN LEREN EN LEVEN VAN BASISCHOOL NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

CS Vincent van Gogh is een christelijke scholengemeenschap voor vmbo (inclusief lwoo), mavo, havo, atheneum en gymnasium met vestigingen in Assen (Salland en Lariks) en Beilen (CSG Beilen). Op de vestiging Lariks kunnen havo- en vwo-leerlingen ook voor tweetalig onderwijs (TTO) kiezen. In gesprek met Alice Vellinga (voorzitter College van Bestuur) en Christel de Jong (coördinator TTO, gymdocent en projectmanager strategisch beleid) over het belang van samenwerken met het basisonderwijs, leren leren en leren leven.

“Toen ik hier begon als bestuurder”, vertelt Alice, “vond ik dat de samenwerking met het basisonderwijs moest worden versterkt. Goede samenwerking is van groot belang. Alleen dan kan je in het voortgezet onderwijs verder bouwen aan wat op de basisschool is begonnen.” Alice zocht contact met CKC-bestuurder Albert Velthuis. “We wilden allebei werken aan die doorgaande lijn. Daar hebben we in de afgelopen periode in geïnvesteerd. Mooi concreet voorbeeld is een bijeenkomst die onlangs heeft plaatsgevonden, waar alle leidinggevenden van CS Vincent van Gogh en CKC-scholen, samen met coördinatoren, nadachten over de vraag hoe de aansluiting tussen PO en VO nog beter kan worden. Daar kwam onder meer uit dat we meer moeten aansluiten bij hoogbegaafde kinderen op onze scholen. Een ander voorbeeld is de zachte landing in de brugklas. Dat realiseren we nu ook.”

Warme overdracht en zachte landing

“Waar we aan werken is een warme overdracht en een zachte landing”, zegt ook Christel. “Een goede warme overdracht, waarbij het gaat om het kind achter de cijfers, is een belangrijke voorwaarde om je schooltijd bij ons goed te starten. Waar moeten onze mentoren rekening mee hou-

den? Wat werkt wel en wat werkt niet bij deze leerling? Eenmaal bij ons werken we aan een vervolg van wat er op de basisschool is opgebouwd. Een zeer belangrijk aspect daarin is veiligheid. Een kind moet zich fijn voelen bij ons op school. We investeren daarom in persoonlijk contact, in een sterke band tussen mentor en leerling. De sfeer is open. Je hebt de ruimte om te oefenen en fouten te maken. Ook heeft iedere brugklasleerling een leerlingmentor. Dat is een bovenbouwleerling die fungeert als een ‘grote broer of zus’ voor onze brugklassers. Tot slot zijn we onlangs gestart met formatief toetsen en evalueren, waarbij we vooral kijken of en hoe een leerling zich ontwikkelt en waar ruimte is om te groeien.”

“EEN KIND MOET ZICH FIJN VOELEN BIJ ONS OP SCHOOL. WE INVESTEREN DAAROM IN PERSOONLIJK CONTACT.”

Tweetalig onderwijs

Op CS Vincent van Gogh kan je ook tweetalig onderwijs volgen. “Ongeveer 50% van de lessen wordt in het

Engels gegeven, maar natuurlijk is ook daar rekening gehouden met de zachte landing. Onze leerlingen worden wel ‘ondergedompeld’ in het Engels, maar er is ruimte om een vraag in het Nederlands te stellen. Tot de herfstvakantie wordt er langzaam naar toe gewerkt om helemaal over te gaan op het Engels. Daarnaast besteden we ook bij TTO veel aandacht aan leren hoe je je huiswerk doet en hoe je een woordenboek daarbij gebruikt. En aan de vraag of je echt alles op moet zoeken. Want kan je zelf de context leren begrijpen? Allemaal dingen die aangeleerd worden in die eerste fase van de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs.”

Leren leren

Een ander belangrijk aspect waar veel aandacht voor is op CS Vincent van Gogh is leren leren. “Kinderen komen hier in een andere levensfase. Er komt ineens veel op ze af”, zegt Alice. “Huiswerk maken en

“GOEDE SAMENWERKING TUSSEN PO EN VO IS VAN GROOT BELANG. ALLEEN DAN KAN JE IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS VERDER BOUWEN AAN WAT OP DE BASISCHOOL IS BEGONNEN.”

leren van grotere hoeveelheden stof is bijvoorbeeld nieuw en dat moeten ze echt leren”, vult Christel aan. “Daar werken we doelgericht aan. We hebben programma’s ontwikkeld waarmee we de executieve functies van leerlingen (zoals bijvoorbeeld plannen en prioriteiten stellen) versterken. We geven ze handvatten hoe je je huiswerk aan moet pakken. Een belangrijk onderdeel is de papieren agenda. Die is bij ons

verplicht, want als je zelf opschrijft wat je moet doen, houd je overzicht.” Om leerlingen gemotiveerd te krijgen voor hun leerwerk werken de docenten met reflectiegesprekken. Met de brugklasleerlingen wordt, als ze een paar maanden op school zijn, een driehoeksgesprek gevoerd met hun mentor en ouders. Doel daarvan is dat de leerling bewust wordt van zijn eigen leerproces, regie krijgt over zijn leerontwikkeling en reflecteert op zijn leren en resultaten. Daar blijft vervolgens de hele schooltijd aandacht voor. Christel: “Een deel van mijn gymlessen start ik met een kort reflectiemoment. Waar sta je nu? Waar wil je naar toe werken en hoe kom je daar? Na de les evalueren de leerlingen zelf hoe het is gegaan via een app op hun mobiele telefoon. Ik merk dat de leerlingen daardoor zoveel gerichter en bewuster leren. Ze doen dat niet langer omdat ik dat wil, maar omdat ze zelf beter willen worden.”

Leren leven

“Natuurlijk draait het om meer in het leven dan leren en cijfers”, stelt Alice. “Daarom hebben we op CS Vincent van Gogh veel aandacht voor leren leven. Als leerlingen van de basisschool komen wordt hun wereld groter. We vinden het belangrijk dat ze voelen dat ze wereldburger zijn. We willen ze stimuleren om actief deel te nemen aan de samenleving.” Op allerlei manieren wordt daar aan gewerkt. Christel: “Leerlingen werken bijvoorbeeld aan allerlei projecten. Ook doen leerlingen mee aan uitwisselingen met het buitenland. Vaak een onvergetelijke en leerzame ervaring.” “Het gaat om persoonlijke vorming van leerlingen”, zegt Alice tot slot, “om het ontdekken en ontwikkelen van waar je goed in bent. Dat doen we vanuit de overtuiging dat je goed bent zoals je bent. We kijken positief.”

KORT NIEUWS

HUIS VAN WERKVERMOGEN VAN START

Zoals uit het verhaal op pagina 2 en 3 blijkt, zijn we op zoek naar manieren om medewerkers zo goed mogelijk aan het werk te houden. Met oog voor gezondheid, welzijn en werkplezier. Dat doen we met een model: het Huis van Werkvermogen. De uitdaging bij het verbeteren en behouden van werkvermogen is dat de verschillende 'verdiepingen' van het huis met elkaar in balans zijn. De maatregelen die nodig zijn om dit te realiseren kunnen per persoon en per team verschillend zijn. Daarom maken we met een groep medewerkers in 2019-2020 een CKC Huis. Een aantal medewerkers van kinderopvang en onderwijs gaat samen met elkaar een groep vormen die het Huis van CKC Drenthe gaat inrichten. Vervolgens worden er in 2020-2021 allemaal kindcentrum-huizen gemaakt. Een De Borg-huis, een Jonglaren-huis enzovoort. Op ieder kindcentrum kan dan worden bepaald wat iedereen die er werkt nog nodig heeft om met (nog) meer vermogen en plezier zijn of haar werk te doen.

BESTUUR BEZOCHT DOOR ONDERWIJSINSPECTIE

Eens in de vier jaar komt de onderwijsinspectie bij ieder schoolbestuur langs voor een uitgebreid onderzoek naar de kwaliteit en het financieel beheer. Wat gaat goed, wat kan beter en wat moet beter? De onderwijsinspectie ging afgelopen juni in gesprek met het bestuur en is vervolgens op bezoek geweest bij een achttal scholen om te kijken of dat wat gezegd is in de praktijk ook werkt. Het bestuur is zeer content met het eindrapport, waarin opbouwende aanbevelingen zijn gegeven waar we verder mee kunnen. Overigens had het bestuur deze aanbevelingen zelf ook al in beeld. We worden gezien als een goede en professionele organisatie. Zo is de kwaliteitszorg beoordeeld als goed en het financiële beheer als voldoende (hier was alleen voldoende of onvoldoende mogelijk). Uiteraard gaan we in het komende schooljaar werken aan de aanbevelingen die zijn gegeven.

DONATEURSBIJDRAGE

In december worden de donateursbijdragen weer geïnd. Met de bijdragen van onze donateurs zijn wij in staat om het christelijk onderwijs nóg beter te profileren. Voor het kalenderjaar 2019 laten we de automatische incasso in december uitvoeren. Voor donateurs die niet via automatische incasso betalen, is bij deze CKC Drenthe in beeld een verzoek gevoegd om de bijdrage over te maken. Donateur worden of u afmelden als donateur? Dat kan via een mail aan info@ckcdrenthe.nl.

VERNIEUWDE WEBSITE

De website van CKC Drenthe is vernieuwd en daar zijn we best een beetje trots op. De nieuwe website laat zien wie we zijn en is meer dan ooit gericht op onze kindcentra. Er zijn twee belangrijke elementen toegevoegd. Via een interactieve kaart kunnen nieuwe ouders zoeken naar een kindcentrum in de buurt. Daarnaast is er een handige rekentool toegevoegd om een proefberekening te kunnen maken voor kinderopvang. Neemt u eens een kijkje? www.ckcdrenthe.nl

WE WENSEN U FIJNE FEESTDAGEN

Postadres:

Postbus 167

9400 AD Assen

Bezoekadres:

Groningerstraat 96

9402 LL Assen

Tel. CKC Drenthe onderwijs:

0592-346801

E-mail CKC Drenthe onderwijs:

info@ckcdrenthe.nl

Tel. CKC Drenthe kinderopvang:

0592-409865

E-mail CKC Drenthe kinderopvang:

kinderopvang@ckcdrenthe.nl

www.ckcdrenthe.nl

COLOFON

Redactie: College van Bestuur CKC Drenthe, BOP onderzoek en communicatie, Groningen

Grafisch ontwerp: Rita Ottink, Kantens

Fotografie: Reyer Boxem, Groningen

Druk: Scholmadruk, Bedum